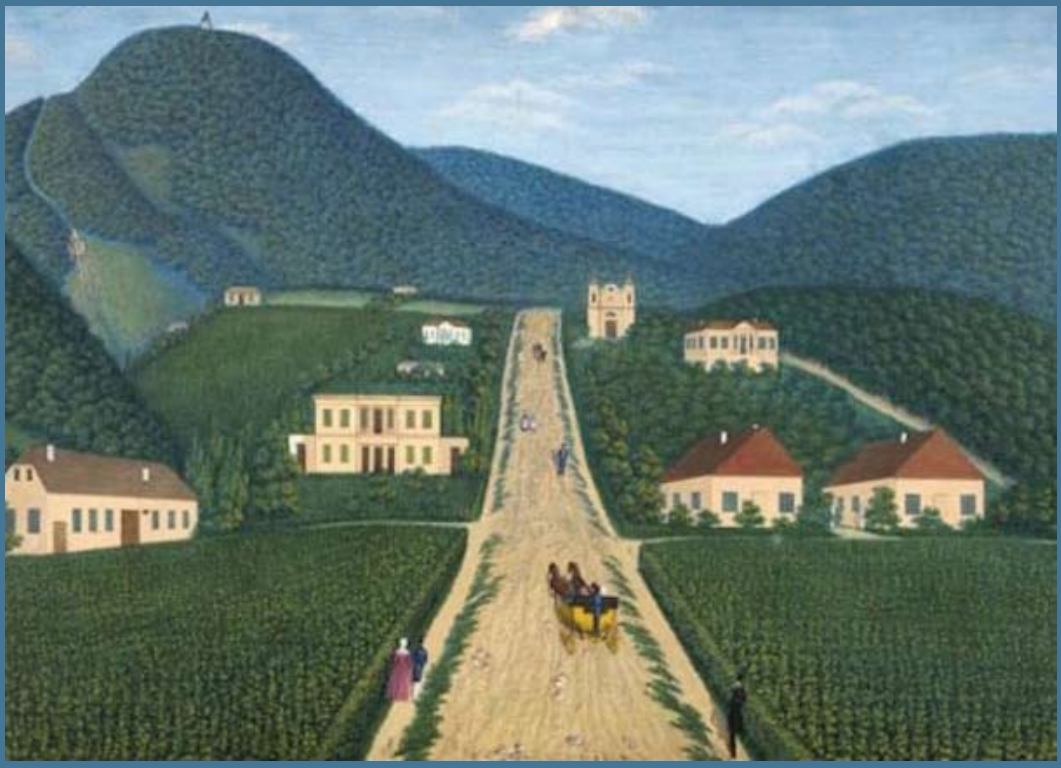
Bon-BOM

2026. november A Bolyai Önképző Műhely lapja 16. évfolyam 3. szám

Hild-villa – ahol a Bolyai Önképző Műhely megszületett

1940

1844

2001

2025

Hild-villa, Geist-villa (1844)

A klasszicista stílusú villát (ma: Hild-villa) 1844-ben Hild József, a kor kiemelkedő építésze saját magának építtette, azonban nem sokáig élvezhette házát, ugyanis már az ötvenes évek közepén eladta Malvieux bankárnak. Egy újabb tulajdonosváltást követően végül a Geist család birtokába került, ezért is emlegetik olykor Geist-villaként. Az épület képe módosult az 1889-es, majd az 1894-es Pucher József tervei szerint megvalósult átalakítást követően. Ekkor bővítették két oldalszárnnyal, a két oszlopos oldaltornácot befalazták, a hátsó traktushoz pedig további négy helyiséget építettek. A II. világháború után lakásokra osztották a villaépületet, azután az ötvenes években újabb átalakítások következtek, melyek során többek között a homlokzatot is helyreállították. Ezt követően hosszú ideig üresen állt, így állapota pusztulásnak indult.

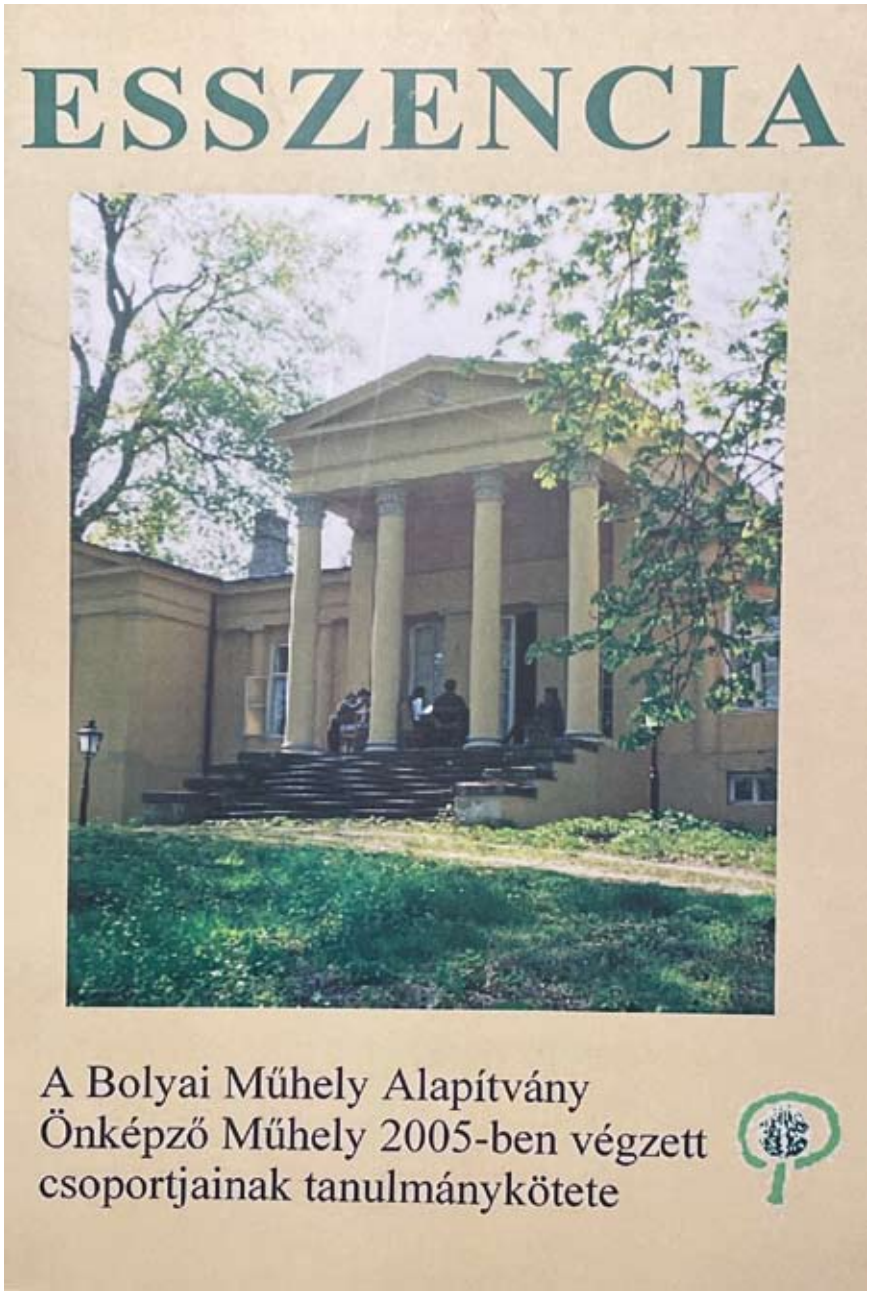

Megérkeznek a bolyaisok a Hild-villába (2001)

Felújítás után a Bolyai Önképző Műhely otthona (1997–)

Az 1990-es években a leromlott állapotú villa az Első Közép- és Kelet Európai Alapítvány kezelésébe került. 1997–1998-ban Máté Zsolt vezető tervező irányításával a VÁTI jelentős, de nem teljes felújítást végzett az ingatlanon. Az engedélyezési tervdokumentációban rögzítették, hogy az 1890-es években a Pucher-féle bővítést műemléki értelemben is színvonalasnak gondolták, és nem javasolták elbontását. De azt is jelezték, hogy nagyobb állagjavító beavatkozás nélkül az műemléki értékeinek fennmaradása hosszú távon nem biztosítható. A felújítását követően a megbízó Alfa TV reprezentatív irodákat, könyvtárat, olvasótermet, és Hild-emlékszobát tervezett. Kőhalmi Ferenc javaslatára 2001-től 2010-ig ebben az épületben működött a Bolyai Műhely Alapítvány Bolyai Önképző Műhelye, ahol ebben az időszakban 300 egyetemista fordult meg. Ide jött el a bolyaisokhoz – sok más híresség mellett – Csingiz Ajtmatov író is. A Hild-villa kertjében többször is tartottak évzáró rendezvényeket. A szombati foglalkozások mind az épületben voltak, az alagsorban Bolyai-könyvtár jött létre. Az ebédet a szemközti, Budakeszi úti Magyar Filmlabor étterében fogyasztották el. Ebben az időben a Műhely vezetője és tanára Kőhalmi Ferenc volt, a további tanárok: Borbély Sándor irodalomtörténész, Mandics György író, művelődéstörténész, Balázs Géza nyelvész, művelődéskutató és Benyhe István tanár, kultúrdiplomata. A későbbiek során kapcsolódott a tanári karhoz Dede Éva tanár, pszichológus, Kövesdy Zsuzsa irodalmár, szerkesztő, Baranyai Katalin irodalmár, szerkesztő és Juhász András fizikus, tanár. A későbbiek során lett a Műhely tanára az egykori hallgató, Nagy Dániel zeneesztéta, szemiotikus. (Rövid idei tanított a műhelyben Timkó Iván, Deák-Sárosi László, Szerémi Kristóf, Varga Viktor is.)

A BOLYAI ÖNKÉPZŐ MŰHELY OTTHONA: A HILD-VILLA

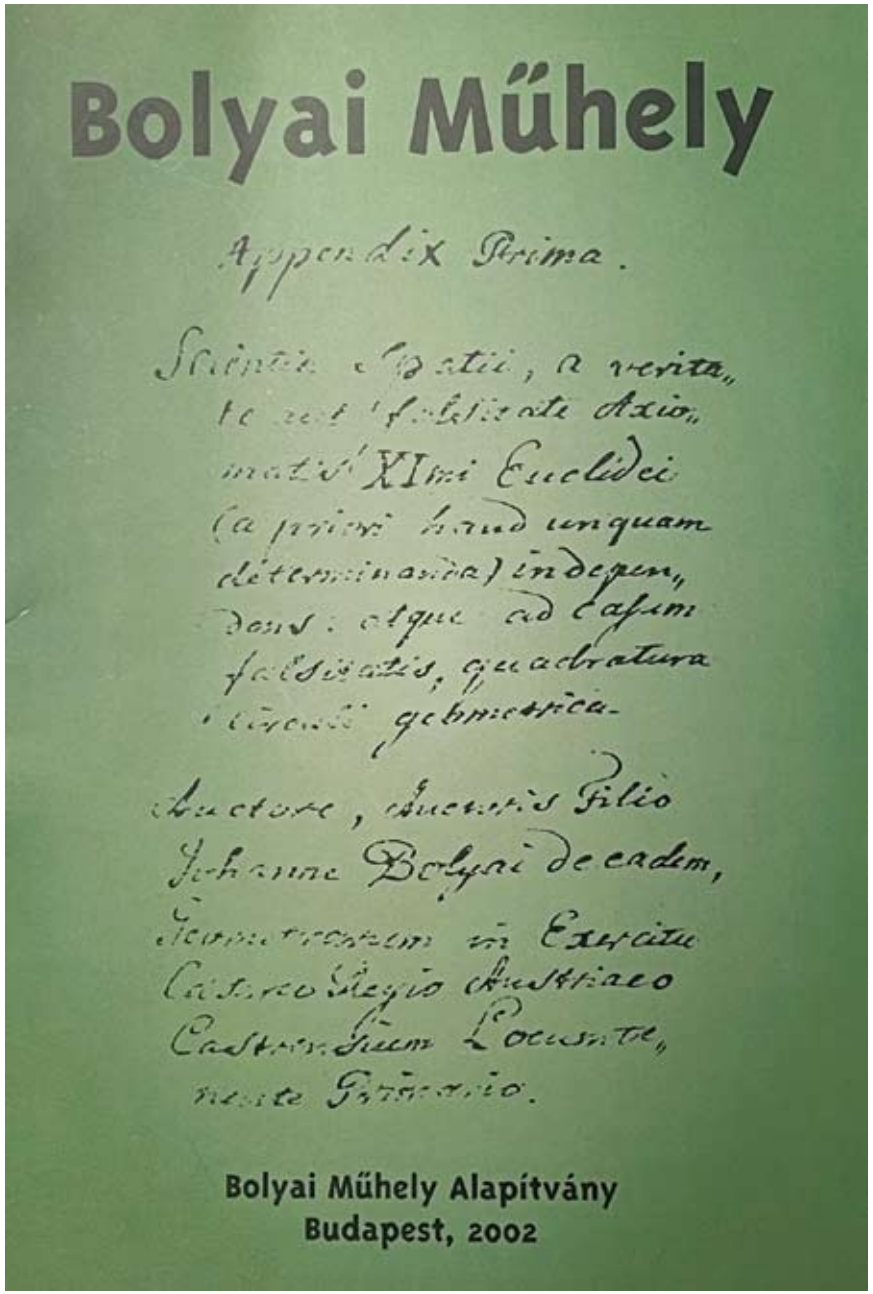
Hild József (1789–1867) a 19. század legtöbbet foglalkoztatott pesti építőmestere. Több mint kilencszáz építkezése volt. Néhány száz épülete még ma is áll. Klasszicista stílusa nagymértékben hozzájárult a reformkori Pest arculatának kialakításához. A mester 1844-ben építette saját használatára a villát (ma: Budapest, XII. kerület, Budakeszi út 38–40.). A park közepén szabadon álló klasszicista épület, eklektikus szárnyakkal bővítve.

ISBN 963 00 9660 9

Felelős kiadó: a Bolyai Műhely Alapítvány kuratóriumának elnöke
Tervezés: Typo D'Apo Bt.
Nyomdai kivitelezés: Printer Art Kkt.

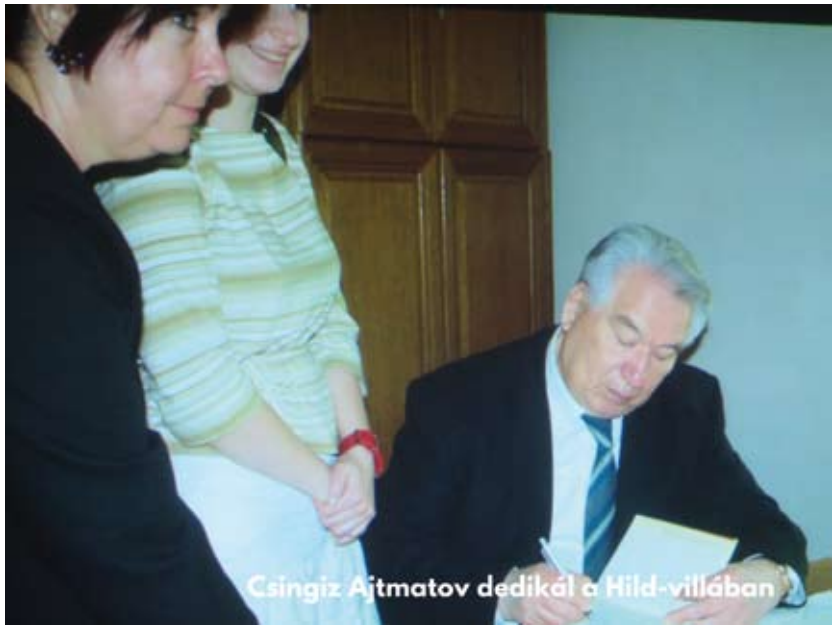
Bolyaisok a Hild-villa lépcsőjén 2002

Balázs Géza és Benyhe János tanárok a Hild-villa lépcsőjén

Magyar Filmlaboratórium, a vetítések és ebédek helyszíne

Csingiz Ajtmatov dedikál a Hild-villában

Kőhalmi Ferenc, a Bolyai Önképző Műhely kitalálója és mentora

Az MMA Művészetelméleti és Módszertani Intézet otthona (2013–)

A Budakeszi út 38–40. szám alatt álló Hild-villa 2013-ban került az Magyar Művészeti Akadémia tulajdonába. A modern kor igényeinek megfelelő, korszerű építészeti eljárásokat alkalmazva, ám a Hild-féle koncepció szellemiségét respektálva újult meg teljeskörűen az épület, Kokas László építész elképzelése alapján. 2016-ban nem csupán a villa rekonstrukciója és bővítése, hanem az úgynevezett Svájci-lak újjáépítése és az épületeket körülvevő park teljes körű rendezése is megvalósult. A pompásan felújított épületegyüttesbe költözött az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézete.

A Bolyai Önképző Műhely a továbbiakban a Rákóczi úton, a Mikszáth Kálmán téren, majd pedig újra a Rákóczi úton, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságának ingatlanában talált otthonra.

2025

A Hild-villa melletti kertészház, 2025

A Hild-villa a hegy felől

A Hild-villa belső tere

Képek:

Címlapkép: Liebrich: Budakeszi út (vízfestmény, 1846)
Archív kép: A Budakeszi úti Hild-villa (1940-es évek közepe, fotó: D' Isoz Lajos)
Bolyai Önképző Műhely képek az 2000-es évekből (Dede Éva)
MMA MMK képek 2026 (Balázs Géza)

Támogatók: Nemzeti Kulturális Alap
és Magyar Tudományos Akadémia

Bon-BOM 2026. november, 16. évfolyam 3. szám | Alapítva: 2011-ben | A Bolyai Műhely Alapítvány Bolyai Önképző Műhelyének művelődési-művészeti lapja | Szerkeszti: Balázs Géza | Arculat, tördelés: Fancsek Krisztina | Korábbi szerkesztők: Tóth Enikő, Bere Anikó Zsuzsanna, Komlósi Réka, Rákóczi Adrienn, Herbst Rebeka | Szerkesztőség: 1148 Budapest, Örs vezér tér 11. fszt. 1. | E-mail: iroda@bom.hu | A lap elektronikus változata (a korábbi számokkal együtt) elérhető itt: www.bolyaimuhely.hu | Programtámogató: Nemzeti Kulturális Alap
A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által bejegyzett (internetes) folyóirat